

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**У МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ
(НЕМЕДИЧНІ ПРОБЛЕМИ В МЕДИЦИНІ)»**

28-29 ЛЮТОГО 2024 РОКУ

м. Запоріжжя

УДК 614.253
С69

Редколегія:

Л.М. Боярська – завідувач кафедри дитячих хвороб ЗДМФУ, кандидат медичних наук, професор;

І.Г. Утюж – завідувач кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ, доктор філософських наук, професор;

Ю.В. Котлова – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячих хвороб ЗДМФУ;

Д.П. Сенетий – доктор філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ;

Н.В. Спиця – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ;

Ю.О. Іріоглу – кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ.

С-69 Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині): зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (28-29 лютого 2024 року). – Запоріжжя: ЗДМФУ, 2024. – 312 с.

Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наданої у доповідях інформації й точність наведених цитат. Точка зору автора не завжди може співпадати з позицією редколегії.

<i>Лукіна Г.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ОБДАРОВАНИХ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	192
<i>Ляшенко Л.М.</i> АВТОРСЬКИЙ ДОСВІД У МОВНИХ ЗАСОБАХ ПІДТРИМКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОІДЕНТИЧНОСТІ Й ГОРДОСТІ СТУДЕНТІВ.....	193
<i>Мазулін О.В.</i> ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ПРИ САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ КУРСАНТІВ З ПИТАНЬ ФАРМАКОГНОЗІЇ ПРИ ON-LINE НАВЧАННІ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	196
<i>Моргунова С.А., Школова О.П., Дмитрієв В.С., Ганошенко Ю.А.</i> НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАНОМУ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....	198
<i>Назаренко О.В.</i> ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА» В УМОВАХ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	199
<i>Недельська С.М., Ярцева Д.О., Лямцева О.В., Федосєєва О.С., Мазур В.І.</i> ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ НА КАФЕДРІ ПЕДІАТРІЇ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	200
<i>Олексієнко А.В.</i> ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ.....	201
<i>Онїценко Т.Є, Рябокони О.В., Фурик О.О., Калашник К.В., Білокобила С.О.</i> ДИСТАНЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДВИЩЕННІ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ.....	202
<i>Пащенко І.В., Підкова В.Я.</i> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПЕДІАТРІЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ.....	204
<i>Пилипенко В.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	205
<i>Самойленко О.В.</i> ШЛЯХИ ПОЛІПШЕННЯ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ.....	206
<i>Світлицький А.О., Чернявський А.В., Матвейшина Т.М., Щербаков М.С.</i> ПИТАННЯ ЩОДО ДОЦІЛЬНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРУПНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ НАВЧАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ.....	207
<i>Сергієнко М.Ю., Сюсюка В.Г., Дейніченко О.В., Ганжій І.Ю., Амро І.Г.</i> ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ СТРУКТУРОВАНОГО КЛІНІЧНОГО ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ» В УМОВАХ ОНЛАЙН НАВЧАННЯ.....	209
<i>Сидоренко О.В.</i> АКАДЕМІЧНА ГРАМОТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	210
<i>Строгонова Т.В.</i> ПРОБЛЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	211
<i>Сюсюка В.Г., Онопченко С.П., Дейніченко О.В., Шаповал О.С., Бондаренко С.А.</i> СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ВИПУСКНИКІВ З ДИСЦИПЛІНИ «АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ» ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ.....	212
<i>Точиліна Т.М., Точілін А.В.</i> АНАЛІЗ СПІЛЬНОЇ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ТА СТУДЕНТА ПРИ ВИВЧЕННІ МЕДИЧНОЇ ТА БІОЛОГІЧНОЇ ФІЗИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	213

змогу виходити до стін лікувальних закладів на бази кафедри. На заняттях розглядалися цікаві клінічні випадки, історії хвороб, останні новітні рекомендації щодо ведення пацієнтів у клініці терапевтичних захворювань. Студенти мали змогу спілкуватися з пацієнтами, за їхнім дозволом, формуючи клінічне мислення. Активно для онлайн-навчання використовуються сервіси компанії Microsoft, зокрема Microsoft Teams, програма для опрацювання віртуального пацієнта Body Interact із різноманітними цікавими клінічними кейсами та наближеним до реальних умов алгоритмом у разі того чи іншого захворювання. Це дозволяє досить ефективно застосовувати додатковий навчальний матеріал для створення мотивації та зацікавленості в студентів, можливість, навіть перебуваючи онлайн, отримувати необхідні клінічні навички з інтерпретації рентгенограм, електрокардіограм, ехокардіограм, спірограм, клінічних та біохімічних аналізів, даних, що отримані під час проведення аускультатії, перкусії та пальпації. Також щомісячно студенти мають змогу відвідувати як онлайн, так і офлайн-засідання студентського наукового гуртка, де майбутні лікарі розбирають цікаві ЕКГ, клінічні випадки, обмінюються знаннями, готують презентації, а також можуть задати всі складні питання. Доступ до онлайн-занять через різні причини, в тому числі, не досить гарний інтернет-зв'язок, ускладнює можливості належної комунікації між викладачем і студентом. Але й для таких студентів була створена можливість перегляду запису занять та опанування всіх необхідних сучасних навчальних матеріалів у командах. Під час навчального процесу викладач не лише передає знання про свій предмет, а ще й моделює студентам певні поведінкові орієнтири щодо спілкування з пацієнтами, вчить навичкам командної роботи.

Тож навіть у складних умовах війни лікарі-викладачі забезпечують проведення занять належним і найякіснішим чином, за допомогою різноманітних інноваційних методик викладання.

Список використаних джерел

1. Застосування технологій електронного навчання як засіб підвищення ефективності навчального процесу / Т. І. Шевченко, С. І. Сорокіна, О. А. Шапошник, Н. П. Приходько // Удосконалення якості підготовки лікарів у сучасних умовах : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Полтава, 24 берез. 2016 р.). – Полтава, 2016. – С. 242–243.
2. Про завершення навчального року : лист МОН України від 10.03.2022 р. No 1/3417-22. – Режим доступу : https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/85933.
3. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо окремих питань завершення 2021/2022 навчального року : наказ МОН України від 01.04.2022 р. No 290. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-okremih-pitan-zavershennya-20212022-navchalnogo-roku>.
4. Про надання інформації : лист МОН України від 15.03.22 р. No 1/3463-22. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-nadannya-informaciyi>.
5. Скрипник І. М. Використання дистанційних методів навчання в медичній освіті / І. М. Скрипник, Н. П. Приходько // Проблеми безперервної медичної освіти та науки. – 2020. – No 3 (39). – С. 29–32. DOI 10.31071/promedosvity2020.03.029.
6. Newman N. A. Coalition for medical education-A call to action: a proposition to adapt clinical medical education to meet the needs of students and other healthcare learners during COVID-19 / N. A. Newman, O. M. Lattouf // J. Card. Surg. – 2020. – Vol. 1–2. DOI 10.1111/jocs.14590.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ОБДАРОВАНИХ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

*Лукіна Ганна Михайлівна,
викладач кафедри медичної фізики, біофізики та вищої математики
Запорізького державного медико-фармацевтичного університету*

Робота викладачів з обдарованими студентами в сучасній системі інтегрованої освіти є однією з найактуальніших проблем у педагогіці.

Для України в особливо складних умовах війни розбудова системи розвитку обдарованої особистості є необхідною умовою досягнення успіху на шляху розбудови цілої держави. Зараз і сама доля України певною мірою залежить від того, наскільки ефективно будуть використані інтелектуальні, творчі та інші можливості її народу, кожного громадянина [2, с. 92].

Сучасні психологи та педагоги говорять про особливу необхідність формування здібностей до самостійної роботи ще у школярів, наголошуючи на самоосвіті та самодисципліні.

Враховуючи кількарічний досвід переважно онлайн-навчання в Україні, яке триває і досі у деяких регіонах, можна говорити про велику роль створення та підтримання мотивації учнів, і самодисципліна також відіграє не останню роль у таких умовах навчання. Ці риси будуть їм необхідні під час перебування у вищих навчальних закладах.

Опинившись у вищому навчальному закладі, обдаровані студенти можуть швидко втратити інтерес до подальшого навчання через брак достатньої уваги з боку науково-педагогічних працівників та відсутність системи надання додаткових освітніх послуг. Завданням науково-педагогічних працівників, крім виконання наукових досліджень, є ще й формування у студентів соціальних і духовних мотивів, тобто виховання у них стійкого переконання у необхідності отримання якісної вищої освіти для того, щоб бути корисними суспільству та реалізувати свої здібності. Такі мотиви обумовлюють успішність засвоєння знань та ступінь усвідомлення всього процесу навчання, тому проблема формування навчально-пізнавальної мотивації обдарованих студентів під час навчання у вищому навчальному закладі залишається актуальною [1, с. 54].

Крім організаційних проблем, під час розробки стратегії прискореного навчання обдарованих студентів у діяльності ВНЗ України актуальною стає проблема формування продуктивних умінь. Вирішення цієї проблеми створює необхідні умови для самостійного навчання обдарованих студентів протягом усього терміну перебування у навчальному закладі. Існує потреба на початку вивчення курсу будь-якої дисципліни обов'язково проводити заняття-консультацію з метою підвищення ефективності самостійної роботи студентів. При цьому наголос робиться на специфіці дисципліни, засобах пошуку інформації в конкретній області, методах роботи з джерелами інформації тощо.

Форми підсумкового контролю якості знань обдарованих студентів теж потребують певної модифікації. Питання тестових завдань з кожної навчальної дисципліни повинні охоплювати, крім матеріалу робочої навчальної програми, питання, які студенти могли засвоїти лише за умов самостійної роботи з літературними джерелами та постійного відслідковування стану справ у галузі знань відповідної дисципліни [3, с. 154-155].

Список використаних джерел

1. Інноваційні технології навчання обдарованої молоді. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції 7–8 грудня 2016 року м. Київ.
2. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т. Запоріжжя : КПУ, Вип. №13 (66). 2011. с. 90-95.
3. Прокопів Л.М. Навчально-виховна робота з обдарованою молоддю у вищих педагогічних закладах України (друга половина XX століття): монографія. Івано-Франківськ: Плай, 2005. 256 с.

АВТОРСЬКИЙ ДОСВІД У МОВНИХ ЗАСОБАХ ПІДТРИМКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОДЕНТИЧНОСТІ Й ГОРДОСТІ СТУДЕНТІВ

*Ляшенко Лариса Миколаївна
Київський національний університет імені Тараса Шевченка*

Порівняно безболісне і мирне отримання омріяної незалежності Вітчизни в 1991 році разом з майже повною позитивною одностайністю в момент проведення грудневого референдуму сформували у більшості населення позитивне бачення майбутнього, адже високий рівень грамотності разом з безперечними досягненнями в аграрному та індустріальному секторах економіки сформували сподівання на швидке підвищення якості життя й вихід на європейські стандарти добробуту. Та тогочасні лідери України стали піклуватися переважно про власний добробут, а не про прогрес економіки і суспільства. В цьому їх активно підтримували московіти, фінансуючи збереження впливу російської мови в освіті й інформаційній сфері та гальмуючи ефективне поліпшення викладання англійської мови для перетворення «інтеграції з Європою» з мрії на конкретний процес.

Виконуючи програму викладання англійської мови на природничих факультетах Київського національного університету імені Тараса Шевченка, ми на собі відчули всі недоліки подібного антистратегічного управління економікою та освітою, а тому намагалися надати студентам докази того, що «великою і давньою» є не унікальний московітський суржик віком менше тисячоліття, а рідна мова, вивчення якої європейськими лінгвістами вже в XIX столітті надало докази того, що і родина індоєвропейських мов, і однойменна культура мають витоком лісостепи України ([1] та ін.). Так ми намагалися формувати світогляд і систему життєвих цінностей на основі успадкованого від